



Economie anders

Nieuwe ontwikkelingen
en visies op economie
en ondernemen

Geldinnovaties

komen in stroomversnelling

Creativiteit is nodig voor het herstel van regionale economieën. De biologische landbouw kan leren van andere sectoren, die goede voorbeelden leveren van innovatief omgaan met geldstromen, via participatie van binnenuit en van buitenaf. TEKST HELMER WIERINGA

De biologische landbouw en de natuurvoedingssector zijn de wortels in hun eigen regio kwijtgeraakt, terwijl verbondenheid juist onze kracht was. Participatie in het vermogen van bedrijven (aandelen, lenen en schenken in grond en gebouwen) en participatie in de exploitatie van bedrijven (adoptie, abonnementen) zijn geschetst als twee verschillende ingangen voor herstel. Maar er is nog veel meer te innoveren.

Schenken aan cultuur...

De kunstsector zet zich in de picture in het zoeken naar nieuw geld. De Amsterdamse Schouwburg blaast zijn oorspronkelijke NV nieuw leven in: Honderd jaar geleden opgericht door particuliere aandeelhouders wordt er nu een nieuwe generatie aandeelhouders geworven, én verbonden. Een orkest rekent voor dat een gift van 1000 euro, door de aftrekbaarheid van de belasting, de schenker feitelijk niet meer dan 220 euro kost. Het orkest stelt voor om de 220 euro aan de schenker terug te betalen als onkostenvergoeding. Mooi nettowinstje.

...en aan familie of vrienden

Ouders en vrienden worden ook creatief. Familiebanken en 'social' sparen zijn in opkomst. Familiebanken zijn gebaseerd op de fiscale voordelen van schenken, rente-in-

komsten en vordering op schenking. Vooral voordelig voor de ouders die geld willen inzetten voor hun kinderen, en voor kinderen die iets los van de bank kunnen opbouwen. Bij 'social' sparen spaar je samen voor iets, bepaal je samen het spaardoel en laat je centraal zien hoeveel je al bij elkaar hebt gespaard, via Hyves en Facebook (Facebook Bank en Facebook Credits). SmartyPig en PNC Virtual Wallet maken het mogelijk om samen gratis te sparen. Soms met mooie koppelingen: aangesloten warenhuizen geven waardebonnen of een extra bedrag als het doel is gehaald.

Broodfonds

Creativiteit rondom ziektekosten is er ook. Hierbij is participatie van buiten lastig. Participatie met collega's is een oplossing. Zelfstandige professionals (zzp'ers) in Utrecht bedachten het Broodfonds: een systeem voor inkomen tijdens ziekte.* Groepen tot twintig zelfstandigen schenken maandelijks een bedrag aan een gezamenlijke stichting die maximaal een half jaar een beperkt inkomen uitkeert bij ziekte of arbeidsongeschiktheid. Het gaat om het handhaven van een minimale inkomensbasis. De bedragen zijn zo te overzien en je behoudt zeggenschap over de inleg. Een mooie collectieve gedachte die ik nog niet in de landbouw of

natuurvoeding heb aangetroffen. Je moet elkaar kennen om mee te kunnen doen, dus ook hier wordt de regio weer belangrijk. Je zou bedrijven in zo'n fonds kunnen verbinden voor praktische hulp en voor inkomensverzekering. Het is een goede aanvulling op bestaande samenwerking rond productie en afzet. Het kan ook op kleine schaal. Land & Co* legt per jaar 20% van ieders omzet opzij. De bedrijfskosten zijn al betaald en zitten hier niet in, met als motto 'minimaal centraal'. Dat percentage is fors en dus doet het wat. Per jaar bekijken wij hoe we deze 20%-pot uitdelen: voor solidariteit (privé-omstandigheden), voor omzetoverheveling (jouw netwerk leidde tot werk voor mij) of als blijk van waardering (voor steun, inzet, coaching). Er zijn geen spelregels vooraf, want dan ga je je naar de spelregels gedragen. Het is een supertransparante methode, confronterend en 'helend'.

Kortom, de bancaire crisis biedt ruimte voor geldinnovaties; de sociale en economische principes van biologische landbouw kunnen juist nu deze ruimte invullen.* ■

*Zie ook www.broodfonds.nl.

*Een samenwerkingsverband van drie zelfstandigen, onder wie de schrijver van dit artikel.

*Ervaringen met een nieuwe formule voor economie? Neem contact op met hwieringa@landco.nl.

In deze tweemaandelijks rubriek bespreekt Helmer Wieringa, adviseur bij Land & Co, visies op economie en financiering.